

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018 și a sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Botnari Iurie Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 19.01.2018 - 20.02.2018

2. *instanța de apel:* 03.04.2018 - 29.05.2018

3. *instanța de recurs:* 16.08.2018 - 06.11.2018

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 februarie 2018, Botnari Iurie Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18.05.2017, stabilindu-i definitiv lui Botnari Iurie, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis.

Au fost încasate de la Botnari I. în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 2.940 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Botnari I. în una din zilele lunii iunie a anului 2017, aflându-se în ospetie la Baltaga Mihail, în or. Xxxxx, str. xxxxx, acționând cu intenție, cu scopul satisfacerii poftei sexuale, dându-și seama de acțiunile sale, conștientizând consecințele ce pot surveni și dorind producerea acestora, profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, din cauza vârstei fragede, intenționat și-a satisfăcut pofta sexuală în mod pervers cu minora Xxxxx, domiciliată în or. Xxxxx, str. Xxxxx, știind cu certitudine că ultima nu a împlinit vârsta de 14 ani.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Stratan Igor în numele inculpatului Botnari Iurie, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Botnari I. să fie achitat de sub învinuirea adusă, în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului declarat, avocatul a indicat că sentința este incorectă și urmează să fie anulată, deoarece instanța a apreciat incorect prezența elementelor infracțiunii în acțiunile lui Botnari I., acesta urmând a fi achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Stratan I. în numele inculpatului și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt, acțiunile inculpatului Botnari I., just încadrându-le în dispoziția art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și nu a comis careva erori de fapt, ce ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului de comiterea acțiunilor infracționale, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și art. 101 Cod de procedură penală.

În viziunea instanței de apel, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele cercetate și anume: declarațiile inculpatului, declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate Carliiciuc T., procesul-verbal de audiere a părții vătămate Xxxxx, ordonanța de recunoaștere și de anexare a mijloacelor de probă la cauza penală din 07.12.2017, procesul-verbal de ridicare și examinare din 07.12.2017, concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 256 din 07.09.2017, concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 412 din 20.12.2017, concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 395 din 23.11.2017.

Instanța de apel a respins ca nefondate argumentele apărării, precum că inculpatul nu a recunoscut vinovăția nici la o etapă a procesului penal, motiv pentru care urmează a fi achitat, or nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia, iar versiunea inculpatului reprezintă doar o strategie de apărare și de eschivare de la răspundere penală.

Referitor la argumentul apelantului, precum că au fost ignorate prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat, că au fost respectate toate rigorile prevăzute de legea procesual penală, iar prima instanță, a pus corect la baza soluțiilor de condamnare a inculpatului, cumulul de probe administrat și evaluat în instanța de apel, acestea fiind verificate din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel, nefiind admise încălcări în privința principiului prezumției nevinovăției, prevăzut de art. 8 Codul de procedură penală.

Ce ține de pedeapsa stabilită, instanța de apel a constatat că, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă aplicată, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, fiind respectate prevederile art. 96, 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, iar la numirea pedepsei penale, prima instanță, ținând cont de gravitatea infracțiunii, prin prisma art. 16 Cod penal, corect a aplicat prevederile legale stipulate în art. 7, 61, 75 Cod penal.

6. Hotărârile instanțelor de fond sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 9), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea recursului invocă:

- instanțele ignorând principiul egalității armelor, au dat prioritate exclusivă, doar declarațiilor lui Carliiciuc T., despre a căror fapte le-a aflat când fiica Xxxxx, i-a relatat martorului Budu A., iar potrivit raportului de expertiză nr. 256, la minoră nu s-au depistat pe corp nici o vătămare, himenul fiind integru;

- mama minorei, cât și minora pot să inducă instanțele în eroare, deoarece între Botnari I. și această familie există un conflict financiar, iar minora, potrivit raportului de expertiză nr. 421, suferă de retard mintal ușor, ceea ce trezește dubii în sinceritatea declarațiilor;

- instanțele nu au concretizat nici data când a avut loc fapta imputată inculpatului, totodată nici un martor nu specifică acest lucru;

- instanțele de judecată nu au concretizat data exactă când a avut loc fapta, limitându-se doar la declarațiile martorilor din cele auzite de la minora Xxxxx și Carliiciuc T., totodată această familie dispune de un comportament moral bănuitor;

- instanța de judecată trebuia să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârea și să precizeze faptele constatate;

- față de Botnari I., fără suficiente probe, eronat s-a aplicat o lege de condamnare pentru faptele ce nu le-a comis, încălcându-se principiul individualizării pedepsei și s-au ignorat drepturile prevăzute de art. 6§1 al CEDO, totodată nu s-a respectat nici principiul egalității armelor.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, considerând că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de

apreciere a probelor, or motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluzia privind vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii incriminate, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate de recurent, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Așadar, autorul își întemeiază recursul prin prisma pct. 6), 9), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*. Totodată, reieșind din textul recursului se atestă că avocatul Druță B. pledează asupra nevinovăției inculpatului, temei ce se raportează la prevederile pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile instanței de apel poate fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Însă, în sprijinul poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

La fel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date*.

De asemenea, Colegiul menționează că, fiecare probă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Pornind de la conținutul recursului declarat și argumentele specificate în pct. 6 al prezentei decizii, Colegiul atestă că în principiu, acestea sunt similare și majoritatea criticilor de fapt se referă la dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor administrate în prezenta speță, de către instanțele de fond, însă aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept, de către instanțele de fond, iar dezacordul părților în acest sens nu constituie

temei pentru desființarea unei hotărâri judecătorești și temei pentru recurs, deoarece nu este prevăzut în alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit specifică și jurisprudența CtEDO, care evidențiază că, deși articolul 6§1 CEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument în parte (*cauza Van de Hurk versus the Netherlands, și Burg versus France*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*cauza Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain*). Situație, ce în opinia Colegiului penal este prezentă în cazul dat, iar argumentele invocate de autorul recursului privind dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, nu sunt suficiente pentru a răsturna în prezenta speță, hotărârea de condamnare adoptată în privința inculpatului, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Verificând lucrările dosarului, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel examinând apelul declarat în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 199-203), a fost audiat inculpatul, totodată, au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și materialele cauzei, cu consemnarea acestora în procesul-verbal, ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, apreciindu-le just în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, astfel, corect ajungând la concluzia că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, și-a găsit confirmarea, fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Având ca suport prevederile legale sus enunțate și analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în apelul declarat, în viziunea Colegiului lărgit, această instanță și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate. În principiu, o bună parte ale argumentelor invocate în recurs, sunt similare celor invocate în apel, iar instanța de apel a respectat rigorile ce se regăsesc în dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiurilor pentru recurs invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, nu este fondată nici critica recurentului, în sensul pretinderii că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, iar reprezentantul părții vătămate a avut cu el un conflict și l-a declarat la organele de drept, în scopul

răzbunării. Dimpotrivă, instanța de recurs atestă că faptul comiterii infracțiunii anume de către inculpat, se confirmă prin probele cercetate și verificate de instanța de apel, enunțate în punctul 5. al prezentei decizii, și anume:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate minore Carliiciuc T., care a declarat că, în ziua producerii incidentului, după ce a finisat munca în curtea lui Baltaga M., în timp ce se deplasau spre casă, a observat în comportamentul fiicei sale minore careva schimbări, copilul devenind mai sensibil, noaptea avea vise de groază, care o făcea să plângă, iar ulterior în luna septembrie a fost informată de către reprezentanții instituției de învățământ că, fiica sa minoră a fost agresată sexual;

- declarațiile martorului Budu Ana, care a declarat amănunțit, că partea vătămată Xxxxx, i-a relatat în detalii ce s-a întâmplat în curtea lui Botnari I., în timp ce a însoțit-o la muncă pe mama sa, că al doilea domn și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă;

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate minore Xxxxx, în condiții speciale, care la prezentarea pozelor a recunoscut cea de-a doua persoană ca fiind Botnari I., fiind bărbatul care l-a văzut cu pielea goală, a pupat-o pe buze, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă, despre cele întâmplate nu i-a spus mamei sale, ca să nu o supere, a relatat doamnelor Claudia, Ana și Valentina;

- raportul de expertiză judiciară nr. 412 din 20.12.2017, conform căruia Xxxxx de careva maladiei psihice cronice nu suferă, prezintă diagnosticul retard mental ușor. După evenimentele menționate, examinata a dezvoltat „Tulburare de stres post – traumatică”, manifestată prin somn dereglat, visuri terifiante, frică, anxietate, dispoziție diminuantă, puțin comunică, preferă singurătatea, care la moment nu a depășit-o complet, necesită ședințe la psiholog. Conform stării psihice, nivelul de dezvoltare a funcțiilor intelectual – mnestic, expertizata minoră, Xxxxx, dispune de capacitatea deplină de a percepe, memora și reproduce adecvat circumstanțele importante pentru cauza penală, precum și a face declarații despre sine. Conform stării psihice, nivelul de dezvoltare a funcțiilor intelectual - mnestic, minora Xxxxx, putea înțelege caracterul acțiunilor agresorului întreprinse asupra ei. Manifestările clinice ale retardului mental ușor, se încadrează într-o insuficiență cognitivă, care nu delimitează capacitatea analitico-sintetică a procesului de gândire și permite conștientizarea circumstanțelor importante pentru cauza penală, dar această insuficiență cognitivă nu poate fi raportată la criteriile normei de vârstă. Ținând cont de particularitățile psihologice individuale ale expertizantei Xxxxx, precum și de condițiile în care s-au desfășurat evenimentele, numita este capabilă de a percepe corect circumstanțele importante pentru cauza penală, fără a le supune modificărilor interpretative.

Instanța de recurs conchide că, instanța de apel just a concluzionat că toate aceste probe coroborează între ele și indică la Botnari I. că a comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Ce ține de argumentul invocat de recurent, precum că mama minorei, cât și minora pot să inducă instanțele în eroare, deoarece între Botnari I. și această familie există un conflict financiar, iar minora, potrivit raportului de expertiză nr. 412, suferă de retard mental ușor, ceea ce trezește dubii în sinceritatea declarațiilor, Colegiul penal conchide, că aceasta este doar o interpretare personală a recurentului și contravine constatărilor raportului de expertiză judiciară nr. 421 din 20.12.2017, din care reiese că, conform stării psihice, minora Xxxxx, putea înțelege caracterul acțiunilor agresorului întreprinse asupra ei, este capabilă de a percepe corect circumstanțele importante pentru cauza penală, fără a le supune modificărilor interpretative. Totodată, conținutul raportului de expertiză menționat, coroborează cu declarațiile părții vătămate, audiată în condiții speciale, a reprezentantului acesteia și cu declarațiile martorului Budu A., aceasta fiind și persoana care a alertat organele abilitate.

Cu referire la un alt motiv de critică din recursul avocatului, prin care menționează că, instanțele de judecată nu au concretizat data exactă când a avut loc fapta, limitându-se doar la declarațiile martorilor din cele auzite de la minora Xxxxx și Carliiciuc T., instanța de recurs reține că probarea infracțiunii de satisfacere a poftelor sexuale în forme perverse prezintă anumite aspecte particulare, datorită specificului și modului de desfășurare a acestei infracțiuni, care se comite pe ascuns și nu în prezența martorilor, de aceea declarațiile părții vătămate combat în afara oricărui dubiu versiunea inculpatului, iar nerecunoașterea vinovăției acestuia se interpretează ca fiind o eschivare de la răspunderea penală.

La fel, este nefondată și ultima critică din recurs precum că, instanțele ignorând principiul egalității armelor, au dat prioritate exclusivă, doar declarațiilor lui Carliiciuc T., despre a căror fapte le-a aflat când fiica Xxxxx, a relatat martorului Budu A., iar potrivit raportului de expertiză nr. 256, la minoră nu s-au depistat pe corp nici o vătămare, himenul fiind integru.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră că în prezenta speță, pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în ambele instanțe au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind administrate, verificate și apreciate în condițiile legii.

Învederând prevederile art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, ale martorilor sânt probe egale, nefiind stipulat că declarațiile inculpaților au prioritate față de cele ale părților vătămate sau martorilor, iar instanța de judecată, ținând cont de egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor

circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de părți, în egală măsură, ca ulterior să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, prima instanță a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențind aspectele concordante ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii ce i-a fost imputată prin rechizitoriu. La fel, reieșind din analiza textuală a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit constată că și această instanță a respectat această obligație, apreciind în mod obiectiv atât declarațiile părții vătămate și a reprezentantului acesteia, martorilor, cât și ale inculpatului, iar declarațiile părții vătămate și-au găsit confirmarea și prin alte probe cercetate și verificate în cadrul ședinței de judecată.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care dâșii au relatat informațiile cunoscute de ei și care întemeiat au permis de a conchide vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor, nefiind încălcat principiul egalității armelor și dreptul la un proces echitabil.

Așadar, în contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la calificarea acțiunilor și vinovăția inculpatului sunt corecte și corespund materialului probator.

La capitolul incidenței temeiului invocat de recurent și prevăzut de pct. 9) alin. (1) art. 427 Codul de procedură penală, Colegiul penal relevă, că condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea, că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune. Totodată, acest motiv de casare poate fi aplicat și în cazul când la momentul săvârșirii fapta a fost prevăzută de lege ca infracțiune, însă la momentul examinării în recurs a încetat a mai fi considerată ca infracțiune, fiind exclusă din Codul penal, fiindcă nu se poate dispune condamnarea pentru o faptă neîncriminată de lege și nu poate exista pedeapsă fără infracțiune.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatului este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca – *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani*. De asemenea, instanța de recurs menționează, că fapta săvârșită de către inculpat nu a fost dezincriminată, neîncetând a mai fi infracțiune și nu a fost exclusă din Codul penal. Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că inculpatul Botnari I. a fost condamnat pentru o faptă care este prevăzută de legea penală a Republicii Moldova.

Cu referire la temeiul pentru recurs, invocat de către avocatul Druță B. și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că, acesta critică faptul că, a fost încălcat principiul individualizării pedepsei.

Verificând și analizând materialele cauzei, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea nici acest temei de casare invocat de către recurent în prezenta speță, iar instanțele de judecată și-au motivat just soluțiile adoptate, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75, 85 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Colegiul penal lărgit reține, că inculpatul a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață, iar conform art. 16 alin. (6) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune excepțional de gravă.

Reieșind din textul hotărârilor instanțelor de fond, se reține că aceste instanțe au ținut cont de personalitatea inculpatului care anterior a mai fost judecat, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de faptul că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează negativ, stabilindu-i pedeapsă de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, pedeapsă ce se încadrează în limitele sancțiunii normei penale date.

Totodată, reieșind din textul hotărârii instanței de apel, se reține că la stabilirea pedepsei s-a luat în considerație faptul, că inculpatul a fost condamnat anterior prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 18 mai 2017, în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 ani închisoare, iar potrivit dispozițiilor art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel justificat a ținut cont în speța dată și de stipulările legale specificate la alin. (10) art. 90 Cod penal, unde este prevăzut, că în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85, dacă, după caz nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.

În continuare, în prezenta speță fiind constatat prezența cumulului de sentințe, instanța de apel just a aplicat și prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i inculpatului pedeapsă definitivă de 12 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Colegiul penal lărgit relevă, că și acest termen stabilit inculpatului ca pedeapsă definitivă este întemeiat, fiind adăugat parțial din pedeapsa stabilită anterior prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 18 mai 2017, mai mult simbolic, deoarece potrivit

alin. (3) al aceleiași norme penale, pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În atare împrejurări Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel a aplicat inculpatului, Botnari I., o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina ultimului, precum și a termenului pedepsei stabilite, cu executare în închisoare a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit dispozițiilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În urma verificării corectitudinii încasării de către instanțele de fond a cheltuielilor judiciare în sumă de 2.940 lei de la inculpat, Colegiul penal lărgit a constatat eroare, astfel va admite din alte motive recursul declarat de către apărătorul inculpatului, intervenind în sensul casării parțiale a hotărârilor adoptate de către instanțele de fond, fără a agrava situația condamnatului.

Așadar, Colegiul penal lărgit constată că prima instanță, prin sentința adoptată a dispus încasarea de la Botnari I. în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 2.940 lei, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Prima instanță în acest context a constatat, că având în vedere faptul că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat, iar alte cheltuieli de a trece aceste cheltuieli în contul statului nu există, consideră oportun de a le încasa de la condamnat.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă, că suma de 2.940 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr. 412 din 20.12.2017 și nr. 395 din 23.11.2017, în cauza dată și constituie cheltuieli ce urmează a fi achitate, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile pentru

inculpat, decât modificările efectuate în acest articol, în vigoare din 09 februarie 2018, prin care acest alineat a fost abrogat.

Astfel, Colegiul penal consideră că aceste cheltuieli urmează a fi puse pe seama statului, prin intermediul bugetelor organelor de drept care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale.

Generalizând considerentele punctate mai sus, Colegiul penal lărgit, conchide de a admite recursul declarat de către avocatul Druță B. în numele inculpatului, din alte motive decât cele invocate, corectând eroarea admisă de instanțele de fond, fără a agrava situația condamnatului, rejudecând cauza în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, din alte motive, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018 și sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Botnari Iurie Xxxxx**, în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care, se respinge solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, în sumă de 2.940 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 06 decembrie 2018.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Boico Victor